

विषय: नेपाली कक्षा: १०

क्र.सं.	क्षेत्र (पढाइ र लेखाइ)	विधा	ज्ञान	बोध	व्याव हारि क सिप	उच च दक्ष ता	जम्म ा प्रश्न	उत्तर दिनुपर्ने प्रश्न सङ्ख्या	अङ्क भार	समय २ घण्टा १५ मिनेट	स्पष्टीकरण	
१	शब्द भण्डार	अर्थ लेखन	१				१	१	२	४	पाठमा प्रयोग भएका कुनै ४ ओटा शब्द (तत्सम-२, तद्भव-१ र आगन्तुक-१) र तिनका अर्थबीच जोडा मिलाउन लगाउने। जोडा मिलाउन दिँदा शब्द सङ्ख्या भन्दा अर्थ सङ्ख्या कम्तीमा २ ओटा बढी दिनुपर्ने।	
		शब्द पहिचान	१				१	१	२	४	पाठ्य पुस्तकमा प्रयोग भएका विपरीतार्थ-१, पर्यायवाची-१, अनेकारी-१ र श्रुतिसम भन्नार्थी-१ शब्द पर्ने गरी दिएर सङ्केतबमोजिम खाली ठाउँ भर्न लगाउने।	
		वाक्यमा प्रयोग			१		१	१	२	४	पाठ्य पुस्तकमा प्रयोग भएका शब्द अनुकरणात्मक, प्राविधिक/पारिभाषिक, उखान, टुक्रा र निपातमध्येबाट कुनै २ ओटा शब्द दिई वाक्यमा प्रयोग गर्न लगाउने।	
२	हिज्जे (वर्ण विन्यास, लेख्य चिह्न र पदयोग तथा वियोग)	क) शुद्धीकरण (शब्दको तहमा)			१		१	१	१	२	व/व, श/ष/स र पञ्चम वर्ण प्रयोग भएका शब्दहरूमध्ये कुनै दुई शब्दको शुद्ध रूप छानेर लेख्ने २ ओटा बहुवैकल्पिक प्रश्न सोध्ने।	
		ख) वाक्यको तहमा			१		१	१	२	४	एउटा शब्दमा एउटा मात्र अशुद्धि पर्ने गरी लेख्य चिह्न-१, पदयोग वा पद वियोग-१ ह्रस्व-१ र दीर्घ-१ पर्ने गरी ४ ओटा अशुद्धि भएको वाक्य दिई शुद्ध पार्न लगाउने।	
३	व्याकरण	क) शब्दवर्ग			१		१	१	३	५	नाम, सर्वनाम, विशेषण क्रियापदबाट ४ ओटा र अव्यय (नामयोगी, क्रियायोगी, संयोजक निपात, विस्मयादिबोधक) बाट २ गरी फरक फरक वर्गका कुनै ६ ओटा शब्द पर्ने गरी एउटा अनुच्छेद दिने र रेखाङ्कन गरी पहिचान गर्न लगाउने।	
		ख) शब्द निर्माण (अ) उपसर्ग र प्रत्यय			१		१	१	२	४	कुनै छोटो गद्यांश दिई कम्तीमा दुई ओटा उपसर्ग लागेका र कम्तीमा दुई ओटा प्रत्यय लागेर बनेका शब्द दिएर तिनको पहिचान गरी लेख्न लगाउने वा गद्यांशमा दुई ओटा उपसर्ग र दुई ओटा प्रत्यय दिई शब्द निर्माण गर्न लगाउने।	
		(आ) समास र विग्रह			१		१	१	१	२	विग्रह भएको शब्द एउटा र समस्त शब्द एउटा दिई समास वा विग्रह गर्न लगाउने वा विग्रह र समस्त भएका कम्तीमा एक एक ओटा शब्द प्रयोग भएको कुनै छोटो गद्यांश दिई एक एक ओटा समस्त शब्द र विग्रहित अवस्था पहिचान गरेर समास वा विग्रह गर्न लगाउने।	
		ग) काल पक्ष र भाव/ अर्थ			१		१	१	१	२	४	काल र पक्षबाट २ र भाव/अर्थबाट २ ओटा धातु सङ्केत गरी वाक्य पूरा गर्न लगाउने।
		घ) वाक्य परिवर्तन तथा संश्लेषण विश्लेषण			१		१	१	१	४	७	कोष्ठकमा निर्देश गरेर निम्नबमोजिम ४ वाक्य परिवर्तन गर्न लगाउने: क) कर्म, कर्तृ वा भाव वाच्यमध्ये कुनै एक वाच्य दिई अर्को वाच्यमा परिवर्तन गर्न लगाउने, ख) सामान्य वाक्यलाई प्रेरणार्थक वाक्यमा परिवर्तन गर्न लगाउने, ग) लिङ्ग, बचन, पुरुष, आदर, करण, अकरणमा परिवर्तन गर्न लगाउने, घ) दुई ओटा वाक्य दिएर एउटै वाक्यमा संश्लेषण गर्न लगाउने वा एउटा वाक्य दिएर दुई वाक्यमा विश्लेषण गर्न लगाउने वा सरल, संयुक्त र मिश्रमध्ये कुनै एक वाक्य दिएर अर्को वाक्यमा परिवर्तन गर्न लगाउने।
		ङ) स्वतन्त्र वाक्य रचना (वर्णन)			१		१	१	१	३	५	क्रियाको खास काल, पक्ष वा क्रियाको अर्थ/भावमध्ये कुनै एकको कोटि तोकेर ३ वाक्यमा कुनै विषयको वर्णन गर्न लगाउने। (यसरी प्रश्न बनाउँदा माथि मूल्याङ्कनमा परेको कोटि पुनः नदोहोर्नुपर्ने।)

४	पठन बोध	क) बोध सम्बन्धी प्रश्नोत्तर (दृष्टांश)		१			१	१	५	९	पाठ्य पुस्तकभित्र समावेश भएको गद्यांश दिई निम्नबमोजिम ५ ओटा प्रश्न सोध्ने: क) दुई ओटा शब्द रेखाङ्कन गरेर कारक र विभक्ति पहिचान गर्न लगाउने, ख) शब्दवर्ग, शब्द निर्माण, काल, पक्ष, भाव/अर्थ, वाक्य परिवर्तन, वाक्य संश्लेषण, विश्लेषण जस्ता पक्षहरूका आधारमा भाषिक पक्षको पहिचान गर्न लगाउने, ग) उक्त अनुच्छेदमा भएका कुनै दुई शब्द विपरीतार्थी/पर्यायवाची/अनेकार्थी/श्रुतिसम भिन्नार्थीलगायत उल्लेख गरेर अर्थ खुल्ने गरी वाक्यमा प्रयोग गर्न लगाउने, घ) एक वा दुई वाक्यमा उत्तर आउने दुई ओटा तथ्यपरक प्रश्न सोध्ने ।
		ख) बोध सम्बन्धी प्रश्नोत्तर (अदृष्टांश)		१			१	१	५	९	गद्य विधाबाट बढीमा १५० शब्दसम्मको अनुच्छेद दिई एक वा दुई वाक्यमा उत्तर आउने तथ्यपरक, सन्दर्भ बोधक, प्रक्रिया बोधक आदि ५ ओटा प्रश्न सोध्ने ।
५.	बुँदा टिपोट र सारांश (दृष्टांश)					१	१	१	५	९	गद्य विधाका पाठबाट बढीमा १५० शब्दसम्मको दृष्टांश दिई ४ ओटा बुँदा टिपेर सारांश लेख्न लगाउने ।
६	निर्देशित रचना	कथा/जीवनी, संवाद/वादविवाद/चिठी/मनोवाद				१	२	१	४	७	बुँदा दिई कथा/जीवनीबाट एक र संवाद/मनोवाद/वादविवाद/चिठीबाट एक गरी दुई प्रश्न सोधेर कुनै एक प्रश्नको उत्तर दिन लगाउने ।
७	भाव विस्तार/व्याख्या/सप्रसङ्ग व्याख्या	कथा, कविता, जीवनी, निबन्ध				१	२	१	४	७	कथा/कविता/निबन्ध/जीवनी विधाबाट कुनै दुई विशिष्ट पङ्क्ति दिई कुनै १ को भाव विस्तार, व्याख्या वा सप्रसङ्ग व्याख्या गर्न लगाउने ।
८	पाठगत बोध (सन्दर्भमा आधारित सङ्क्षिप्त उत्तरात्मक)	क) कथा, कविता, जीवनी, प्रबन्ध/निबन्ध	१	१		१	३	२	८	१४	निम्नबमोजिम तीन प्रश्न सोधी कुनै दुई प्रश्नको उत्तर दिन लगाउने: क) पाठ्य पुस्तकका कथाबाट कुनै अंश उद्धृत गरी त्यसका आधारमा विषय वस्तु लेख्ने घटना वर्णन, मूल भाव वा सन्देश, चरित्र चित्रण सम्बन्धी कम्तीमा ५ वाक्यमा उत्तर दिने खालका सङ्क्षिप्त उत्तरात्मक २ प्रश्न सोध्ने, ख) पाठ्यपुस्तकका कविताबाट कुनै अंश उद्धृत गरी त्यसका आधारमा विषय वस्तु उल्लेख वर्णन, मूल भाव वा सन्देश सम्बन्धी कम्तीमा ५ वाक्यमा उत्तर दिने खालका सङ्क्षिप्त उत्तरात्मक २ प्रश्न सोध्ने र ग) पाठ्यपुस्तकका जीवनी, निबन्ध/प्रबन्धमध्ये कुनै एक विधाबाट गद्यांश उद्धृत गरी त्यसका आधारमा विषय वस्तु लेख्ने, घटना वर्णन गर्ने, मूल भाव वा सन्देश उल्लेख गर्ने, चरित्रचित्रण सम्बन्धी कम्तीमा ५ वाक्यमा उत्तर दिने खालका सङ्क्षिप्त उत्तरात्मक २ प्रश्न सोध्ने ।
		ख) तार्किक शिल्प/समस्या समाधानात्मक				१	१	१	४	७	पाठ्यपुस्तकभित्रका कथा, जीवनी, प्रबन्ध/निबन्धको कुनै सन्दर्भ दिई विचारले पुष्टि गर्ने, तर्क दिने वा कुनै समस्या देखाई समस्या समाधान गर्ने खालका प्रश्न सोध्ने ।
९	पाठगत बोध (विवेचनात्मक)	कथा, कविता, जीवनी, प्रबन्ध/निबन्ध				२	२	१	८	१४	पाठ्यपुस्तकभित्र समावेश गरिएका कथा, कविता, जीवनी, प्रबन्ध/निबन्ध कुनै दुई विधाबाट अनुच्छेद दिई विश्लेषणात्मक, सिर्जनात्मक तथा समीक्षात्मक क्षमता परीक्षण गर्ने किसिमका कुनै दुई प्रश्न सोधी एकको उत्तर दिन लगाउने ।
१०	स्वतन्त्र रचना (सिर्जनात्मक)					१	१	१	८	१४	एक आत्मपरक र दुई वस्तुपरक गरी ३ शीर्षक दिने र कुनै एउटामा १५० शब्दसम्मको निबन्ध लेख्न लगाउने ।

सुनाइ र बोलाइ

क्र.सं.	क्षेत्र (सुनाइ र बोलाइ)	परीक्षण गर्ने पक्ष	अङ्कभार	स्पष्टीकरण
१	सुनाइ	श्रुतिबोध (भाव बोध, अर्थ बोध, सन्दर्भ बोध, अनुमान, तर्क लगायत)	१०	रेडियो, क्यासेट, मोबाइल वा अन्य विद्युतीय सामग्रीबाट समाचार, संवाद, साहित्यिक अभिव्यक्ति वा अन्य सन्देशमूलक, गद्यांश सुनाएर ज्ञान, बोध, सिप, प्रयोग र विश्लेषण तहसँग सम्बन्धित प्रश्नहरू सोधी भन्न वा लेख्न लगाउने वा १५० देखि दुई सय शब्दसम्मको कुनै गद्यांश वा पद्यांश (अदृष्टांश) सुनाएर उल्लिखित पाँच ओटै तहसँग सम्बन्धित प्रश्नहरू सोध्ने। (पाँच ओटै तहको प्रतिनिधित्व हुने गरी १/१ ओटा गरी पाँच प्रश्न सोध्न सकिने)
२	बोलाइ	मौखिक वर्णन कथा कथन सस्वर वाचन	१० ५	क) कुनै विषय, वस्तु, चित्र, परिवेश दिएर मौखिक वर्णन गर्न लगाउने वा जानेसुनेको कुनै कथा वा कसैको जीवनी भन्न लगाउने (यसरी वर्णन गर्दा वा कथा भन्दा वक्ताले बोलेको कुरामा स्पष्टता, प्रभावकारिता, शैली, भाषिक स्तर, शुद्धोच्चारण, गति, यति, लय र हाउभाउ जस्ता पक्षमा ध्यान दिने) ख) कुनै पत्रपत्रिकाबाट १०० शब्दसम्मको गद्यांश वा पद्यांश दिएर गति, यति, लय मिलाएर भावानुकूल सस्वर वाचन गर्न लगाउने। (यसरी वाचन गर्दा स्पष्टता, भाषिक शुद्धता, प्रभावकारिता, गति, यति, लय र हाउभाउमा विशेष ख्याल गर्ने)
	जम्मा		२५	

द्रष्टव्यः

- क) ज्ञान तहको प्रश्न: के, कुन, कहिले, कसले, कसलाई, कहाँ जस्ता प्रश्नार्थक शब्द राखी कुनै एउटा प्रश्न सोध्ने,
ख) बोध तहको प्रश्न: सन्दर्भपरक वा शब्दभण्डार सम्बन्धी अर्थ भन्नुपर्ने कुनै एउटा प्रश्न सोध्ने,
ग) सिप तहको प्रश्न: सुनेको कुरा सिलसिला मिलाई सङ्क्षेपमा भन्नुपर्ने वा काल, पक्ष, भाव, वाक्य गठन आदि मध्येबाट कुनै एउटा प्रश्न सोध्ने,
घ) प्रयोग तहको प्रश्न: कुनै प्रयोजनपरक क्षेत्रको शब्द, टुक्का, उखानलाई वाक्यमा प्रयोग गर्नुपर्ने मध्ये कुनै एउटा प्रश्न सोध्ने र
ङ) विश्लेषण तहको प्रश्न: सुनाइएको सामग्रीको उपयुक्त शीर्षक, निष्कर्ष, सन्देश, शिक्षा आदि मध्ये कुनै एउटा प्रश्न सोध्ने

प्रथम त्रैमासिक परीक्षा (First Terminal Examination)

(वैशाख -असार)

पाठ	शीर्षक (पाठ्यांश)	घण्टी	उद्देश्य (सुनाइ, बोलाइ, पढाइ र लेखाइमा आधारित)	शिक्षण विधि	शैक्षिक सामग्री	मूल्याङ्कन
१	जन्मभूमि (पौराणिक कथा) कथाको परिचय, शब्दार्थ शिक्षण र सस्वरवाचन, कथाको विश्लेषण, बुँदाका आधारमा कथा लेखन, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण,	२ ३ २ १ २ २	कथालाई सस्वरवाचन गर्न, शब्दार्थ बताउन, कथावस्तु भन्न, अभ्यास लेख्न, व्याख्या र विश्लेषण गर्न, व्याकरण गर्न,	छलफल समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया निगमन	पौराणिक कुरा भल्कने तस्वीर, शब्दपत्ती, वाक्यपत्ती,, फलाटिन पाटी, गोजीतालिका,	कक्षाकार्य, गृहकार्य, बुँदाका आधारमा कथा लेख्न लगाउने, अभ्यास गर्न लगाउने, एकाइ परीक्षा
२	सन्तुष्टि (नैतिक कविता) परिचय र विशेषता, गति,यति र लय मिलाएर वाचन, लयबोध र भावबोध, शब्दार्थ शिक्षण, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण,	२ २ २ १ १ २	कविको परिचय बताउन लयमा वाचन गर्न, कविताको भाव र व्याख्या गर्न, अर्थ बताउन, अभ्यास लेख्न, व्याकरण गर्न,	प्रश्नोत्तर छलफल समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया	भरतराज पन्तको तस्वीर, शब्दपत्ती, वाक्यपत्ती, गोजीतालिका, फलाटिन पाटी	कक्षाकार्य, गृहकार्य, कविता रचना गर्न लगाउने, अभ्यास गर्न लगाउने,
३	सन्दुक रुइत (जीवनी) शब्दार्थ शिक्षण र सस्वरवाचन, जीवनी शिक्षण, व्याख्या र विवेचना, बुँदाका आधारमा जीवनी लेखन, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण,	२ २ २ १ २ २	रुइतको परिचय बताउन, शब्दार्थ बताउन, जीवनी भन्न र लेख्न, अभ्यास लेख्न, व्याकरण गर्न,	अन्वेषण प्रश्नोत्तर छलफल समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया निगमन	सन्दुक रुइतको तस्वीर शब्दपत्ती वाक्यपत्ती फलाटिन पाटी गोजीतालिका	कक्षाकार्य, गृहकार्य, बुँदाका आधारमा जीवनी लेख्न लगाउने एकाइ परीक्षा, अभ्यास गर्न लगाउने,
४	थाइका (निबन्ध) परिचय र शब्दार्थ शिक्षण, निबन्ध शिक्षण र लेखन, मूलभाव, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण,	२ २ २ २ २	शब्दार्थ भन्न र वाक्यमा प्रयोग गर्न, विषयवस्तु भन्न, आशय बताउन, अभ्यास लेख्न, व्याकरण गर्न,	अन्वेषण प्रश्नोत्तर छलफल समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया	थाइकाको नमुना तस्वीर शब्दपत्ती वाक्यपत्ती फलाटिन पाटी गोजीतालिका	कक्षाकार्य, गृहकार्य, निबन्ध लेख्न लगाउने, एकाइ परीक्षा, अभ्यास गर्न लगाउने,
		42				

मध्य परीक्षा (mid term)

(साउन-असोज)

पाठ	शीर्षक (पाठ्यांश)	घण्टी	उद्देश्य (सुनाइ, बोलाइ, पढाइ र लेखाइमा आधारित)	शिक्षण विधि	शैक्षिक सामग्री	मूल्याङ्कन
५	म पनि सक्छु (मनोवाद) परिचय र शब्दार्थ शिक्षण, प्रस्तुती र छलफल, मनोवाद लेखन, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण,	२ २ २ १ २	परिचय र शब्दार्थ भन्न, मनोवाद पढन र लेखन, अभ्यास लेखन, व्याकरण गर्न,	प्रश्नोत्तर छलफल समस्या समाधान प्रदर्शन अन्तरक्रिया अन्वेषण	मनोवादका नमुना, शब्दपत्ती, वाक्यपत्ती, फलाटिन पाटी गोजीतालिका	कक्षाकार्य, गृहकार्य, मनोवाद लेखन लगाउने, एकाइ परीक्षा, अभ्यास गर्न लगाउने,
६	व्यापारिक चिठी (चिठी) परिचय, प्रकार र शब्दार्थ शिक्षण, प्रस्तुती र छलफल, चिठी लेखन, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण,	१ ३ १ १ २	परिचय र प्रकार भन्न, शब्दार्थ भन्न र वाक्यमा प्रयोग गर्न, चिठी लेखन, अभ्यास लेखन, व्याकरण गर्न	प्रश्नोत्तर छलफल समस्या समाधान प्रदर्शन अन्तरक्रिया अन्वेषण	चिठीका नमुना शब्दपत्ती वाक्यपत्ती फलाटिन पाटी गोजीतालिका	कक्षाकार्य, गृहकार्य, चिठी लेखन लगाउने, एकाइ परीक्षा, अभ्यास गर्न लगाउने,
७	प्रत्यागमन (सामाजिक कथा) कथाको परिचय, शब्दार्थ शिक्षण र सस्वरवाचन, कथाको विश्लेषण, बुँदाका आधारमा कथा लेखन, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण,	१ २ २ १ १ २	कथालाई सस्वरवाचन गर्न, शब्दार्थ बताउन, कथावस्तु भन्न, अभ्यास लेखन, व्याख्या र विश्लेषण गर्न, व्याकरण गर्न	निगमन प्रश्नोत्तर छलफल समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया	गुरुप्रसाद मैनालीको तस्वीर, शब्दपत्ती, वाक्यपत्ती, फलाटिन पाटी, गोजीतालिका	कक्षाकार्य, गृहकार्य, बुँदाका आधारमा, कथा लेखन लगाउने, अभ्यास गर्न लगाउने, एकाइ परीक्षा
८	वर्षा (कविता) परिचय र विशेषता गति,यति र लय मिलाएर वाचन, लयबोध र भावबोध, शब्दार्थ शिक्षण, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण,	१ २ २ १ १ २	कविको परिचय बताउन, लयमा वाचन गर्न, कविताको भाव र व्याख्या गर्न, अर्थ बताउन, अभ्यास लेखन, व्याकरण गर्न	प्रश्नोत्तर छलफल समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया निगमन	देवकोटाको तस्वीर, शब्दपत्ती, वाक्यपत्ती, फलाटिन पाटी गोजीतालिका	कक्षाकार्य गृहकार्य कविता लेखन लगाउने अभ्यास गर्न लगाउने एकाइ परीक्षा
९	हाम्रो संस्कृति (निबन्ध) परिचय र शब्दार्थ शिक्षण, निबन्ध शिक्षण र लेखन, मूलभाव र वाक्यमा प्रयोग, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण	१ २ २ १ २	शब्दार्थ भन्न र वाक्यमा प्रयोग गर्न, विषयवस्तु भन्न, आशय बताउन, अभ्यास लेखन, व्याकरण गर्न	प्रश्नोत्तर छलफल समस्या समाधान प्रदर्शन अन्तरक्रिया अन्वेषण निगमन	हाम्रो संस्कृति भल्कने तस्वीर शब्दपत्ती वाक्यपत्ती फलाटिन पाटी गोजीतालिका	कक्षाकार्य गृहकार्य निबन्ध लेखन लगाउने अभ्यास गर्न लगाउने एकाइ परीक्षा
१०	स्थानीयकरणभन्दा विश्वव्यापीकरण बेस(वदविवाद) परिचय र शब्दार्थ शिक्षण, प्रस्तुती र छलफल, वादविवाद लेखन, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण	१ ३ १ २ २	परिचय र प्रकार भन्न, शब्दार्थ भन्न र वाक्यमा प्रयोग गर्न, चिठी लेखन, अभ्यास लेखन, व्याकरण गर्न	निगमन प्रश्नोत्तर छलफल समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया	वदविवादका नमुना शब्दपत्ती वाक्यपत्ती फलाटिन पाटी गोजीतालिका	कक्षाकार्य गृहकार्य वादविवाद लेखन लगाउने अभ्यास गर्न लगाउने एकाइ परीक्षा
		५२				

पूर्व योग्यता परीक्षा (Pre-Qualifying Exam)

पाठ	शीर्षक (पाठ्यांश)	घण्टी	उद्देश्य (सुनाइ, बोलाइ, पढाइ र लेखाइमा आधारित)	शिक्षण विधि	शैक्षिक सामग्री	मूल्याङ्कन
११	लक्ष्मीपूजा (कथा) कथा र कथाकारको परिचय, शब्दार्थ शिक्षण र सस्वरवाचन, कथाको विश्लेषण र निष्कर्ष, बुँदाका आधारमा कथा लेखन, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण,	१ १ १ १ २	परिचय र विशेषता भन्नु, कथालाई सस्वरवाचन गर्नु, शब्दार्थ बताउनु, कथावस्तु भन्नु, अभ्यास लेखन, व्याख्या र विश्लेषण गर्नु, व्याकरण गर्नु	अन्वेषण निगमन प्रश्नोत्तर छलफल समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया	गोविन्द गोठालेको तस्वीर, शब्दपत्ती, वाक्यपत्ती फलाटिन पाटी गोजीतालिका	कक्षाकार्य गृहकार्य, बुँदाका आधारमा कथा लेखन लगाउने, अभ्यास गर्नु लगाउने, एकाइ परीक्षा
१२	क्लारा जेटकिन(जीवनी) शब्दार्थ शिक्षण र सस्वरवाचन, जीवनी शिक्षण, व्याख्या र विवेचना, बुँदाका आधारमा जीवनी लेखन, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण	२ २ २ १ १ २	जेटकिनको परिचय बताउनु शब्दार्थ बताउनु जीवनी भन्नु र लेखन अभ्यास लेखन व्याकरण गर्नु	अन्वेषण निगमन प्रश्नोत्तर छलफल समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया	क्लारा जेटकिनको तस्वीर शब्दपत्ती वाक्यपत्ती फलाटिन पाटी गोजीतालिका	बुँदाका आधारमा जीवनी लेखन लगाउने अभ्यास गर्नु लगाउने एकाइ परीक्षा कक्षाकार्य गृहकार्य
१३	जयभुँडी (निबन्ध) परिचय र शब्दार्थ शिक्षण, निबन्ध शिक्षण र लेखन, व्याख्या र विवेचना, मूलभाव र वाक्यमा प्रयोग, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण	२ ३ २ २ १ २	शब्दार्थ भन्नु र वाक्यमा प्रयोग गर्नु, विषयवस्तु भन्नु, आशय बताउनु, व्याख्या र विवेचना गर्नु, अभ्यास लेखन, व्याकरण गर्नु	समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया अन्वेषण निगमन प्रश्नोत्तर छलफल	भैरव अर्यालको तस्वीर, शब्दपत्ती, वाक्यपत्ती फलाटिन पाटी गोजीतालिका	कक्षाकार्य गृहकार्य, निबन्ध लेखन लगाउने, अभ्यास गर्नु लगाउने, एकाइ परीक्षा
१४	म सडक बोल्दै छु (कविता) परिचय र विशेषता, गति,यति र लय मिलाएर वाचन, लयबोध र भावबोध, शब्दार्थ शिक्षण, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण,	१ २ २ २ १ २	कविको परिचय बताउनु लयमा वाचन गर्नु कविताको भाव र व्याख्या गर्नु अर्थ बताउनु अभ्यास लेखन व्याकरण गर्नु	अन्वेषण निगमन प्रश्नोत्तर छलफल समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया	पारिजातको तस्वीर शब्दपत्ती वाक्यपत्ती फलाटिन पाटी गोजीतालिका	कक्षाकार्य गृहकार्य कविता रचना गर्नु लगाउने अभ्यास गर्नु लगाउने एकाइ परीक्षा
१५	टीका (एकाइकी) परिचय र शब्दार्थ शिक्षण, अभिनय सहित पठनपाठन, मूलभाव र वाक्यमा प्रयोग, व्याख्या र विवेचना, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण,	२ ३ २ २ १ २	परिचय र सस्वरवाचन गर्नु, शब्दार्थ बताउनु, हाउभाउ सहित कथावस्तु पढ्नु, अभ्यास लेखन, व्याख्या र विश्लेषण गर्नु, व्याकरण गर्नु	समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया अन्वेषण निगमन प्रश्नोत्तर छलफल	भीमनिधि तिवारीको तस्वीर शब्दपत्ती वाक्यपत्ती फलाटिन पाटी गोजीतालिका	कक्षाकार्य गृहकार्य अभ्यास गर्नु लगाउने एकाइ परीक्षा
१६	माउजड बाबुसाहेबको कोट (कथा) कथा र कथाकारको परिचय, शब्दार्थ शिक्षण र सस्वरवाचन, कथाको विश्लेषण र निष्कर्ष, बुँदाका आधारमा कथा लेखन, अभ्यास छलफल, व्याकरण शिक्षण	१ २ ३ १ १ २	परिचय र विशेषता भन्नु, कथालाई सस्वरवाचन गर्नु, शब्दार्थ बताउनु कथावस्तु भन्नु, अभ्यास लेखन, व्याख्या र विश्लेषण गर्नु, व्याकरण गर्नु,	अन्वेषण निगमन प्रश्नोत्तर छलफल समस्या समाधान प्रवचन प्रदर्शन अन्तरक्रिया	भवानी भिक्षुको तस्वीर, शब्दपत्ती वाक्यपत्ती फलाटिन पाटी गोजीतालिका	कक्षाकार्य गृहकार्य, बुँदाका आधारमा कथा लेखन लगाउने, अभ्यास गर्नु लगाउने, एकाइ परीक्षा
		४८				